

Президенту України
Володимиру Зеленському

Голові Верховної Ради України
Дмитру Разумкову

Прем'єр-міністру України
Денису Шмигалю

Народним депутатам України

ЗВЕРНЕННЯ

У 1944-1951 рр. комуністичними тоталітарними режимами СРСР та Польської Республіки з політичних і національних мотивів було депортовано на територію УРСР понад 520 тисяч українців з місць їхнього постійного проживання на етнічних землях Лемківщини, Надсяння, Холмщини, Південного Підляшшя, Любачівщини, Західної Бойківщини. Процес депортації супроводжувався насильством, вилученням поколіннями нажитого майна. Одночасно майже 800 тисяч поляків було переселено з українських територій до Польщі.

На об'єктивну політичну та правову оцінку цих подій та виплату компенсацій за втрачене майно переселені українці та їх спадкоємці сподіваються від своєї держави вже 30 років. На сьогодні безпосередніх потерпілих залишилось зовсім мало, тому не можна далі відтягувати вирішення цього питання.

Республіка Польща вирішила питання з відновлення історичної справедливості і захисту прав своїх громадян та запровадила компенсації за майно, втрачене громадянами Польщі в результаті переселення, в тому числі із території сучасної України.

Вирішення цього питання важливе також для зміцнення інституту приватної власності, та через прагнення України увійти до Європейського Союзу.

В Україні у 2014 р. ухвалено Закон “Про відновлення прав осіб, депортованих за національною ознакою”. У цьому законі справедливо передбачені виплати спадкоємцям депортованих на основі оцінки вартості майна. Проте його дія не поширюється на депортованих українців із Закерзоння.

У Верховній Раді України 3.09.2019 року зареєстрований проект закону №2038 “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визнання депортованими громадян України, які у 1944-1951 роках були примусово переселені з території Польської Народної Республіки”.

Зазначений законопроект, у разі його прийняття, створить правові підстави для визнання примусового переселення українців у 1944-51 рр. з місць їх постійного проживання на території Польської Народної Республіки - депортацією. Проте в цьому законопроекті передбачаються лише нарахування разової матеріальної допомоги тим потерпілим, хто доживе до прийняття цього закону.

Звертаємось до Вас, Пане Президенте України, Пане Голово Верховної Ради України, Пане Прем'єр-міністре України, Шановні Народні Депутати України з вимогою нарешті на 30-му році незалежності нашої держави ухвалити закон, де була б надана об'єктивна політична і правова оцінка насильного переселення у 1944-51 рр. українського населення з території сучасної Польщі як депортації за національною ознакою та надати постраждалим статус депортованих осіб.

Наполегливо просимо запровадити в законодавстві справедливий механізм розрахунку компенсацій на основі оцінки вилученого майна. Враховуючи сьогоднішню економічну ситуацію - це може бути тимчасово обмежений відсоток виплат за втрачене майно. Набагато важливіший справедливий механізм нарахування, ніж сума компенсації.

Наполегливо просимо передбачити в законодавстві норми, згідно з якими у разі смерті депортованої особи, виплата компенсацій має здійснюватись спадкоємцям.

Прийнято на пленарному засіданні 9 сесії Тернопільської міської ради 03 вересня 2021 року.

Міський голова

Сергій НАДАЛ

